

bedre kender Forholdene end nogen anden. Derfor finder jeg det rigtigt, at Statens Virksomheder underkastes dette Tilsyn.

Saa sagde det ærede Medlem endvidere noget, som jeg giver ham ganske Ret i, nemlig at en streng Fabriklovgivning medfører forøget Hjemnearbejde. Derfor maa man ogsaa billige, at man i Landstinget har skærpet Tilsynet med Hjemnearbejdet endnu mere, end Indenrigsministeren havde foreslaaet. Om end jeg maa sige, at det i nogen Grad er Teori — for det siger sig selv, at det er meget vanskeligt at føre en effektiv Kontrol med Hjemnearbejde — er der dog noget, der hedder, at naar en Teori er rigtig, kommer Praksis i Tidernes Løb i Overensstemmelse med Teorien. Det er det modsatte af, hvad mange andre siger, men jeg vil dog hævde, at naar man lever sit Liv saaledes, at man søger at føre Teoriene ud i Praksis, og Teoriene er rigtige, ender det ogsaa med, at Praksis bøjer sig for Teoriene.

Jeg skal yderligere fremsætte den Bemærkning, at jeg deler det ærede Medlem fra Sakskebings (Rørdam) Mening om 8 Timers Arbejdsdagen ved kontinuerlig Drift og sundhedsfarlige Virksomheder. Paa det Punkt ved jeg, at jeg er i Uoverensstemmelse med mange Arbejdsgivere; men jeg vil ogsaa hævde, at der er en meget stor Mængde moderne Arbejdsgivere, der absolut ikke kan se nogen Fare med Hensyn til Kampen for Arbejdstidens Forkortelse eller Forlængelse i, at man gaar ind paa at trække en Grænse ved de Virksomheder, der er sundhedsfarlige, og som har kontinuerlig Drift. Jeg mener, at hvis man vil bestemme, at man ad administrativ Vej kan indskrænke Arbejdstiden i disse Virksomheder efter visse Regler, vil man undgaa en hel Del Strid, som er unødvendig; og jeg kan ikke indse, at man derved griber ind i det frie Forhold i de Virksomheder, hvor der ikke er Grund til at tage den Slags sociale Hensyn som i de nævnte Virksomheder. Jeg staar derfor paa det Standpunkt, at jeg mener, man virkelig ikke skal være bange for at lovgive om dette Punkt; i den Retning kommer det mig, at Landstinget, der i øvrigt har forbedret Lovforslaget paa mange Maader, har været lidt for forsigtigt. Jeg er glad ved at have Lejlighed til at udtale det her, fordi mange mener, at det gaar imod Arbejdsgivernes Ønsker. Jeg vil paa det bestemteste paastaa, at indenfor en stor Del af Arbejdsgivernes Kredse deler man den Anskuelse, som jeg her har udtalt.

Jeg skal med et Par Ord berøre Børnearbejdet. Det er et Spørgsmaal, der absolut kan ses fra to Sider. Det er ikke saaledes, at man med Bestemthed kan sige, at den ene Fremgangsmaade er mere socialt eller økonomisk rigtig end den anden. Det er tvivlsomt, om det er til Gavn for Børnene, at de i de to sidste Aar, før de forlader Skolen, er forhindrede i at søge Arbejde i Fabrikvirksomhed. Det er et Spørgsmaal, om det ikke er nok saa gavnligt for Børnene, saaledes som Lovforslaget har tilsigtet, at give dem Lov til at arbejde 5 Timer i Døgnet, om det at søge hen paa et godt Arbejdssted i disse 5 Timer af Døgnet ikke er meget bedre end at rende paa Gader og Stræder, hvor de kan komme i Forbindelse med Samfundets allerløseste og sletteste Eksistenser. Skolen ønsker jo, som vi har set af de Andragender, der ledsagede Lovforslaget, at beholde Ungdommen, at befri den for at være i Virksomhed udenfor Skolen; men jeg er ikke sikker paa, at Skolen der ser rigtigt. Det er den ene vigtige Side af Sagen.

Den anden Side af Sagen er det økonomiske Spørgsmaal. Det, at en hel Del netop af de fattigste Hjem faar Lejlighed til at forøge deres Indtægt ved, at sunde og raske Børn opholder sig nogle Timer om Dagen i en Virksomhed og tjener noget til Hjemmets Opretholdelse, turde være af saa stor Betydning, at man skal være yderst varsom med at sige, at det er det rigtige, man griber her ved at flytte Grænsen op fra 12 Aar til 14 Aar. Naar man i den Statistik, der ledsagede Lovforslaget, som det først var forelagt, ser paa, hvor mange Børn det hele drejer sig om, er der til Landbrugsarbejde og Kreaturpasning og lignende anvendt 32,000 skole-søgende Børn, til Bygang og lignende ca. 18,000, til Husgerning og Børnepasning ca. 10,000; til Fabrikarbejde ca. 3,000, ved Mælkeforsyningerne ca. 1,000, ved forskellige Virksomheder, Handel, Beværtninger og slikt, ca. 1,000, i alt er det ca. 65,000 skolesøgende Børn, der i Øjeblikket efter denne Statistik beskæftiges. Her er nu givet ret strenge Bestemmelser om de 3,000 af disse 65,000 Børn. Men det forekommer mig dog, at det er en Smule tvivlsomt, om man netop skal pille disse 3,000 Børn ud og sige: I maa ikke arbejde mere, men de øvrige 62,000 Børn kan fortsætte. Og økonomisk betyder det slet ikke saa ganske lidt. Naar disse 3,000 Børn tjener et Par Hundrede Kroner hver om Aaret, det vil sige i alt 600,000 Kr., er det for det første en ganske god Skilling, som